

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la restituirea recursului declarat de Alexandru Todorciuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Claudia Todorciuc împotriva lui Alexandru Todorciuc, cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie,

împotriva încheierii din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2r-339/24
NR. PIGD 2-22101556-01-2r-06082024)*

Restituirea recursului depus în afara termenului legal. Cererea de repunere în termen este neîntemeiată și nu este justificată.

Judecătoria Edineț, sediul Briceni – jud. A. Procopișina
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu

5 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Alexandru Todorciuc

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iulie 2022 Todorciuc Claudia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Todorciuc Alexandru, concretizată ulterior privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

2. Prin hotărârea din 28 decembrie 2023 a judecătoriei Edineț, sediul Briceni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Todorciuc Claudia împotriva lui Todorciuc Alexandru privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

S-a partajat averea comună în devălmășie constituită din:

1) casa de locuit, individual, suprafața la sol 93.7 m.p., suprafața interioara 74,3 m.p. nr. cadastral XXXX ; constructe accesorie, suprafața 16,7 m.p., nr. cadastral XXXX; teren aferent, suprafața de 0,0609ha, cu nr. cadastral XXXX, amplasate în XXXX, cu valoarea estimativă de piață, conform raportului de evaluare nr.0368329 din 21.09.2021 efectuat de Camera de Comerț și Industrie a RM, filiala Edineț – 548 000 de lei.

2) teren agricol, cu suprafața de 0,234 ha, nr. cadastral amplasat în extravilanul mun. Edineț, valoarea de piață a acestuia fiind de 49 000 de lei, conform raportului de evaluare nr.0368329 din 21.09.2021.

3) mijlocul de transport, Renault Megane, nr.de înmatriculare XXXX, anul fabricării 2004, valoarea de piață a autoturismului 33 900 de lei.

4) 40 de stupuri de albini, la preț de 40 000 de lei.

5) 40 familii de albini prețul fund de 100 000 de lei.

6) 400 kg de miere de albine (roada anului 2021) la preț de 50 lei pentru un kg în valoare de 20 000 de lei.

7) utilajul pentru întreținerea albinelor, haine speciale costul fiind 5 500 de lei.

8) grăunte 910 kg (13 saci x 70 kg) x 4 lei = 3 640 de lei.

9) tocător de cereale – 1 400 de lei.

10) fereastră electric -3 000 de lei.

11) strung de rindeluit – 9 000 de lei

12) Mașina de cusut – 950 de lei

13) Metal uzat - calorifere de ciugun 66 secții x 100 lei=6 600 de lei, țevi metalice de la sistema de încălzire 57 m. X 2,4 kg=1 42,0 kg x 5 lei= 700 lei, în sumă totală de 821 690 de lei.

Lui Todorciuc Claudia i s-a atribuit în natură averea constituită din:

1) casa de locuit, individual, suprafața la sol 93.7 m.p., suprafața interioara 74,3 m.p. nr. cadastral XXXX; constructe accesorie, suprafața 16,7 m.p., nr. cadastral XXXX; teren aferent, suprafața de 0,0609ha,cu nr. cadastral XXXX, amplasate în mun. XXXX, cu valoarea estimativă de piață conform raportului de evaluare nr.0368329 din 21.09.2021 efectuat de Camera de Comerț și Industrie a RM, filiala Edineț - 548 000 lei.

2) mașina de cusut - 950 lei. În total avere în valoare de 548 950 de lei.

Lui Todorciuc Alexandru i s-a atribui în natură averea constituită din:

1) teren agricol, cu suprafața de 0,234 ha, nr. cadastral amplasat in extravilanul mun. Edineț, valoarea de piață a acestuia fiind de 49 000 de lei, conform raportului de evaluare nr.0368329 din 21.09.2021.

2) mijlocul de transport, Renault Megane, nr.de înmatriculare ED BH 749, anul fabricării 2004, valoarea de piață a autoturismului 33 900 de lei.

3) 40 de stupuri de albini, la preț 1000 lei stupul, în valoare totală de 40 000 de lei.

4) 40 familii de albini prețul de 2500 lei pentru o familie în valoare totală de 100 000 de lei.

5) 400 kg miere de albini, roada anului 2021 la preț de 50 lei pentru un kg, în sumă totală de 20 000 de lei.

6) utilajul pentru întreținerea albinelor, haine speciale costul fiind 5 500 de lei.

7) grăunte 910 kg (13 saci x 70 kg) x 4 lei = 3 640 de lei

8) tocător de cereale – 1 400 de lei

9) fereastră electric – 3 000 de lei

10) strung de rindeluit – 9 000 de lei

11) metal uzat - calorifere de ciugun 66 secții x 100 lei=6 600 de lei, țevi metalice de la sistema de încălzire 57 m. X 2,4 kg=1 42,0 kg x 5 lei= 700 lei, în total averea în valoare de 272 740 de lei.

S-a încasa din contul lui Todorciuc Claudia în beneficiul lui Todorciuc Alexandru suma de 138 105 de lei, ce constituie echivalentul bănesc al cotei-părți a ultimului în proporție de ½ din averea comună partajată. În rest cererea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul lui Todorciuc Alexandru în beneficiul lui Todorciuc Claudia cheltuielile judiciare compuse din: taxa de stat achitată în mărime de 25 000 de lei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3 000 de lei, cheltuieli pentru întocmirea rapoartelor de evaluare în mărime de 1 800 de lei și a actului de constatate în mărime de 2 000 de lei.

3. La data de 9 ianuarie 2024, avocatul Bănărescu Nina în interesele Claudiei Todorciuc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea apelului.

4. La data de 19 ianuarie Todorciuc Alexandru a depus apel, invocând faptul că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond în partea partajării.

5. Prin încheierea din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de avocatul Bănărescu Nina în interesele Claudiei Todorciuc și a lui Todorciuc Alexandru împotriva hotărârii judecătorești Edineț, sediul Briceni din 27 decembrie 2023. S-a comunicat apelantului Todorciuc Alexandru despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți, a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 15 595,37 de lei, și a taxei de timbru în mărime de 200 de lei. Iar pentru apelanta Todorciuc Claudia să depună apelul motivat, să achite taxa de stat în mărime de 17 099,21 de lei și taxa de timbru în mărime de 200 lei stabilindu-le termen pînă la data de 8 mai 2024 ora 14.00. S-a explicat apelanților, că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, pînă la data de 8 mai 2024 ora 14.00, nu vor fi prezentat și înregistrat apelul motivat, bonurile de plată a taxei de stat în original în mărime de 15 595,37 de lei pentru apelantul Todorciuc Alexandru și suma de 17 de 099,21 lei pentru apelanta Todorciuc Claudia și a taxei de timbru în mărime de 200 lei pentru fiecare apelant, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite.

6. Prin încheierea din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de avocatul Nina Bănărescu, în interesele Claudiei Todorciuc.

7. Prin încheierea din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de Todorciuc Alexandru, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

8. La 24 iulie 2024, Alexandru Todorciuc, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termenul de atac, admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu pronunțarea unei hotărâri noi.

9. În motivarea recursului, a indicat că despre încheierea din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul, a aflat în cadrul ședinței de judecată, iar plicul prin care a fost expediată copia încheierii nominalizate s-a întors cu mențiunea nereclamat.

10. A mai indicat că nu a fost anunțat de nimeni că are de primit o scrisoare recomandată. Nici nu aștepta să primească o asemenea încheiere deoarece a îndeplinit cerințele încheierii din 15.04.2024 a instanței de apel.

11. Consideră recurentul că întrunește toate condițiile pentru a fi repus în termenul de atac a încheierii Curții de Apel Bălți din 10 mai 2024.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 56 din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sunt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.”

13. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

14. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

15. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. (3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

16. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

19. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.”

21. Art. 426¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen. (2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Studiind materialele cauzei civile, coroborând circumstanțele speței cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a respinge cererea de repunere în termenul de recurs și a restitui recursul declarat de Todorciuc Alexandru, din motivele ce succed.

23. Din materialele cauzei civile rezultă că prin recursul depus la 24 iulie 2024, de către avocatul Todorciuc Alexandru, se contestă încheierea din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți.

24. În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea acesteia. Din materialele dosarului reiese că încheierea din 10 mai 2024 a fost expediată recurentului la adresa de domiciliu indicată în cererea de recurs, adresă de corespondență la care Todorciuc Alexandru a recepționat

anterior încheierea din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care sa-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

25. Astfel, conform materialelor cauzei civile și anume procesului verbal al ședinței de judecată din 13 iunie 2024 și a recipisei din aceeași dată, rezultă că recurentul împreună cu avocatul său, Ion Țurcan au fost prezenți la ședință. Totodată în cadrul ședinței de judecată, de către Ion Țurcan s-a invocat faptul că recurentul Todorciuc Alexandru nu a recepționat corespondența, plicul fiind returnat cu mențiunea nereclamat, solicitând termen pentru a face cunoștință. Or, ședința de judecată a fost întreruptă până la data de 10.10.2024

26. În ceea ce vizează argumentul adus în recurs cu privire la faptul că recurentul a achitat în termenul acordat taxa de stat și taxa de timbru, Completul de judecată relevă că acesta nu justifică repunerea în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, în situația în care recurentul a avut posibilitatea de a se conforma prevederilor legale și de a le prezenta Direcției Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, ceea ce nu a făcut-o.

27. În altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că afirmația recurentului, precum că întrunește toate circumstanțele pentru a fi repus în termenul de atac, nu justifică repunerea în termenul de declarare a recursului. În condițiile în care însăși recurentul în textul recursului a invocat faptul că, despre încheierea din 10 mai 2024 a Curții de apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel, a aflat în cadrul ședinței de judecată din 13 iunie 2024.

28. Prin urmare, termenul de 15 zile a început să curgă de la data de 14 iunie 2024 și a expirat la data de 28 iunie 2024. Cu toate acestea, recursul a fost depus de recurent abia la 24 iulie 2024, depășind termenul legal prevăzut.

29. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă declararea în afara termenului legal stabilit de legiuitor a recursului de către Todorciuc Alexandru, iar argumentele aduse în favoarea repunerii în termenul de recurs, nu pot determina admiterea acestora, având în vedere realizarea acestui drept peste termenul prevăzut la punctul 20 din prezenta încheiere.

30. La caz, instanța de recurs reiterează că recurentul a cunoscut despre litigiul în cauză, precum și de hotărârea primei instanțe, împotriva căreia la data de 19 ianuarie 2024 a exercitat calea de atac-apelul.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în

raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

32. De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

33. Drept urmare, având în vedere respingerea cererii de repunere în termenul de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui cererea de recurs depusă de Todorciuc Alexandru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

34. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art.269-270, art. 4261 alin.(1) lit. a), alin.(2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Todorciuc Alexandru, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Restituie recursul declarat de Todorciuc Alexandru, împotriva încheierii din 10 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Claudia Todorciuc împotriva lui Alexandru Todorciuc, cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc